

Задекларована праця - це трудові і соціальні права

Працювати за трудовим договором – вигідно! Трудове законодавство гарантує найманому працівнику здорові та безпечні умови праці, оплачувані відпустки й лікарняні. Вам допоможуть у разі нещасного випадку на роботі, нададуть пільги, якщо у вас є малолітні діти. Всього цього позбавлені незадекларовані працівники.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Ви маєте право на безпечні та здорові умови праці. Роботодавець зобов'язаний:

- перевіряти умови на робочих місцях,
- надавати спецодяг і взуття, засоби індивідуального захисту,
- організувати навчання з охорони праці та медичні огляди.

Якщо ж умови праці шкідливі, ви отримуєте додаткову відпустку, підвищену оплату, ранній вихід на пенсію та інші пільги.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Роботодавець не може змусити вас виконувати роботу, яка не передбачена трудовим договором і посадовою інструкцією. То ж, якщо ви не згодні з тим, що вам кажуть робити, можете відмовитися.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Закон забороняє працювати більше 40 годин на тиждень. Якщо ви працюєте у шкідливих умовах або вам менше 18 років, ваш робочий тиждень ще менше – 36 годин.

При п'ятиденному робочому тижні ви маєте відпочивати два дні. Якщо вихідний всього один, ваш робочий день має тривати до 7 годин.

Вас не можуть змусити працювати у надурочні години чи вихідні дні. Хіба що це потрібно для оборони країни, усунення наслідків стихійного лиха, аварії чи недопущення псування майна.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

За трудовим договором ви маєте право на щорічні оплачувані відпустки. Мінімальна тривалість такої відпустки – 24 календарних дні за робочий рік. Якщо вам менше 18 років, можете відпочивати 31 день.

Крім основної відпустки вам надаватимуться:

- оплачувані навчальні та творчі відпустки (для написання дисертації чи підручника, для участі у всеукраїнських і міжнародних спортивних змаганнях).
- Стали донором крові? Відпочиньте наступного дня або додайте цей день до щорічної відпустки. Зарплата при цьому зберігається.
- Ви можете взяти відпустку за власний рахунок у разі весілля, народження дитини, похорон, для догляду за хворими родичами.
- Також передбачені додаткові відпустки для працівників з дітьми, учасників бойових дій та чорнобильців.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Заробітна плата виплачується регулярно на рівні, не нижчому за мінімальну зарплату.

Місячна зарплата за повністю виконану роботу не може бути менше мінімальної (у 2023 році – 6700 грн).

Працюєте з ранку до ночі? За трудовим законодавством робота у надурочні години та вихідні дні оплачується в подвійному розмірі. За роботу у св'яткові дні ви можете взяти додаткові дні відпочинку.

Роботодавець не може виплачувати зарплату, коли заманеться. Ви повинні отримувати її **регулярно, не рідше двох разів на місяць** та не пізніше семи днів після закінчення періоду роботи. Якщо день виплати збігається з вихідними чи святами, зарплата виплачується напередодні.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Вас штрафують за запізнення чи неефективну роботу? Задекларована праця захищає вас від зловживань зі сторони роботодавця. За порушення трудової дисципліни закон передбачає лише два покарання: догану або звільнення.

Матеріальна відповідальність стягується в разі суттєвої шкоди внаслідок протиправних дій або бездіяльності, а відрахування не можуть перевищувати 20% зарплати.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Працюючи офіційно, ви можете поєднувати роботу з навчанням у школі, професійно-технічних і вищих навчальних закладах, в аспірантурі, підвищенням кваліфікації. Закон передбачає оплачувані відпустки чи можливість взяти вільні від роботи дні без оплати або з частковою оплатою під час сесії.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

Незадекларованого працівника можуть звільнити в будь-який день. А якщо у вас є трудовий договір, роботодавець має попередити про звільнення за два місяці.

З моменту укладення трудового договору ви – найманий працівник, який має трудові права й соціальні гарантії.

У разі хвороби ви все одно отримуєте зарплату.

За кожного задекларованого працівника роботодавець сплачує єдиний соціальний внесок (ЄСВ). Це ваша гарантія на випадок хвороби, нещасного випадку, пов'язаного з роботою, чи професійного захворювання.

У разі втрати працездатності ви отримаєте грошові виплати, які компенсують вам втрату заробітку через хворобу.

Сплата ЄСВ лише з частини заробітної плати значно зменшує розмір допомоги. Якщо ви незадекларовані, на допомогу годі розраховувати. Хіба що роботодавець виплатить її з власної волі.